

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 22P/44/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2320201072
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Mičeková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2021:2320201072.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní vedenom pred sudkyňou Mgr. Janou Mičekovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: W. R., T.. XX.XX.XXXX, H. O. K.. K. XXXX/XX, U.a, toho času u navrhovateľov, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov - matky: D. R., T.. XX.XX.XXXX, H. O. K.. K. XXXX/XX, U., toho času N. XXXX, G., a otca: I. Y., T.. XX.XX.XXXX, bytom Š., U. Č. N. XXXX, G., o návrhu navrhovateľov: Š. Y., T.. XX.XX.XXXX Z. N. Y., T.. XX.XX.XXXX, B. H. D.. Š.M. XXX/X, Š., U. Č. Y. XXX, G., na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Maloleté dieťa sa zveruje do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, manželov, Š. Y., T.. XX.XX.XXXX Z. N. Y., T.. XX.XX.XXXX, ktorí sú povinní vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, majú právo maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok iba v bežných veciach.

II. Matka je povinná prispievať na výživu maloletého dieťaťa mesačne vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, podľa osobitného zákona platného v čase splatnosti bežného výživného, kde výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky.

III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 50,- Eur mesačne, kde výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 10.03.2020, doplnenému podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 15.07.2020 sa navrhovatelia domáhali vydania rozhodnutia, ktorým by tunajší súd zveril maloleté dieťa do ich náhradnej osobnej starostlivosti.

2. V návrhu navrhovateľa uviedli, že sú starými rodičmi maloletej a majú záujem o zverenie maloletej do ich osobnej starostlivosti, pretože matka maloletej má ešte dve maloleté deti, a to I. Y., ktorý má dva roky a Y. N. R., ktorá má jeden rok. Matka maloletej nezvláda výchovu detí a ich otec, teda ich syn, I. Y. N. vo výkone trestu odňatia slobody. Hlavným dôvodom návrhu je to, že matka maloletej sa maloletej vzdala po pôrode maloletej v nemocnici v K..

3. Rodičia maloletého dieťaťa sa k návrhu písomne nevyjadrili.

4. Na pojednávani navrhovateľka uviedla, že návrh podávala, pretože si myslia, že matka maloletej by nezvládla výchovu dieťaťka. O maloleťu sa starajú od 20. januára 2020. Brali si ju rovno z pôrodnice, matka tam maloleťu nechala. Matka vtedy tvrdila, že dieťaťko nechce, že sa ho vzdáva, že ho dáva na adopciu, tak si ju zobrali. Navrhovateľka uviedla, že žije v G., s manželom a s deťmi, s dvoma synmi neploletými Z. Z. G. Y. a žijú s nimi deti, ktoré im boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia maloletej s nimi nežijú. Matka mal. a otec mal. k nim chodia asi tak dva-trikrát do týždňa, zdržia sa asi tak 15 minút až pol hodinu. O maloleťu sa stará ona a manžel. Rodičia sa vôbec nestarajú o maloleťu, odkedy sa maloleťá narodila, tak si ju matka nezobrala, nezobrala si ju ani na ruky, nedá jej jesť, ani na prechádzku s ňou nejde. Teraz ak by si ju už aj zobrala na ruky, malá začne plakať. Otec takisto sa o maloleťu nestará, príde za svojimi staršími deťmi. Navrhovateľka uviedla, že jej príjem je to, čo dostáva z úradu, teda príspevky na náhradnú osobnú starostlivosť, prídavky na deti, manžel dostáva preddavok na dôchodok, nakoľko ešte nebolo rozhodnuté o jeho invalidnom dôchodku. Manžel chodieval maľovať, brigádne, tam si privyrobí zhruba 100-120 Eur. Iný príjem nemá. Vedia si príjem zadeliť tak, že im to vychádza. Syn I. im platí výživné na deti vo výške 200 Eur. Majú nasledovné výdavky: nájomné 170 Eur, elektrina 85 Eur, plyn 85 Eur, voda 20 Eur, potom majú už len bežné výdavky na domácnosť. S rodičmi maloletej sa rozprávali, matka povedala, že ona nezvládne starostlivosť o maloleťu, povedala, že nevie, čo by s maloleťou robila, keby sa o ňu mala starať ona, nevie si to predstaviť. Výdavky na maloleťu sú nasledovné: nutrilon 60 Eur mesačne, plienky 51 Eur mesačne, vlhčené utierky 12 Eur mesačne a mydlo, olejček, šampón spolu 10 Eur. Oblečenie jej podaruje dcéra, no v priemere za oblečenie 30 Eur a za stravu 50 Eur. Navrhovateľka uviedla, že rodičia im na výživu maloletej neprispievajú. Navrhovateľka uviedla, že má vysoký tlak, iné zdravotné problémy nemá. Je spôsobilá na právne úkony. Nikdy nebola súdne trestaná, ani priestupkovo prejednávaná.

5. Navrhovateľ na pojednávani uviedol, že súhlasí s tým, čo uviedla navrhovateľka, matka nemala o maloleťu záujem, zobrali si ju z nemocnice a starajú sa o ňu ako o ich. Rodičia nemajú záujem o starostlivosť o maloleťu, chodia k nim asi dvakrát do týždňa, syn chodí častejšie, asi každý druhý deň, chodí pozeráť staršie deti, ale maloleťu si nezoberie ani na ruky. Keď mu povedia, aby bol chvíľu s maloleťou, tak povie, že to on nemôže, lebo sa ho bojí. Matka to isté. Matka zvykne u nich byť chvíľu, pol hodinku. Matka príde aj s dvoma ďalšími deťmi, najedia sa u nich a idú preč. Matka si však malú nezoberie. Navrhovateľ uviedol, že iný príjem ako uviedla navrhovateľka nemajú. Ďalej uviedol, že má cukrovku, pichá si inzulín 4x denne, má problémy s chrbticou, ale to sa dá. Zatiaľ dostáva preddavok na invalidný dôchodok 30 Eur. Zistil, že za neho bývalý zamestnávateľ v C. neodvádzal odvody a preto čaká a vybavuje si doklady ohľadne toho. Je spôsobilý na právne úkony. Bol súdne trestaný, ale už to má zahladené. To bolo výtržníctvo, bitky, to bol ešte mladý chalan. Bol aj priestupkovo prejednávaný na úrade, za slovné napadnutie. Jedna pani ho udala, že ju slovné napadol. Rodičia maloletej nepracujú, syn pracuje brigádne, zarobil 300 Eur, ale teraz už nepracuje, matka je doma na materskej. Na ďalšom pojednávani navrhovateľ uviedol, že otec maloletej je schopný platiť 50 Eur na maloleťu a to aj platí.

6. Na pojednávani bola vypočutá matka maloleťého dieťaťa, ktorá uviedla, že s podaným návrhom súhlasí. Je pravda, že nechala maloleťu v nemocnici a odišla. Vedela, že to nezvládne. Myslela si, že zostane tam, v nemocnici. Chvalabohu si ju zobrali starí rodičia. Chodievala tam, ale maloleťá sa jej bojí, nechce ísť k nej. Chodí tam asi dvakrát do týždňa na 10 až 20 minút. Keď má čas, pokúša sa s ňou zblížiť. Bojí sa jej, aj keď sa na ňu pozrie. Chcela by, aby dočasne zostala u starých rodičov, rok, dva a keď by sa to trocha zmenilo, tak by si ju zobrali s priateľom. O staršie deti sa vie postarať, oni ju poznajú, vedia, že je ich mama, sú trocha zlé. Má príjem materskú 320 Eur, platia podnájom 300 Eur, v tom sú zahrnuté všetky výdavky. Iný príjem nemá. Nevlastní žiadnu nehnuteľnosť ani hnutelnú vec vyššej hodnoty. Ostatné výdavky platia z toho, čo priateľ zarobí, mesačne má tak 200-300 Eur, podľa toho, kde a čo robí. Starostlivosť o maloleťu hodnotí ako veľmi dobrú, stačí, keď sa pozrie na maloleťu ako vyzerá, pri nej by určite tak nevyzerala. Matka uviedla, že o tri deti by sa už postarať nevedela, lebo priateľ má ísť znovu do basy, dali mu odklad, ale teraz by mal ísť už každý deň. Mesačne by vedela prispievať na výživu maloletej tých 50 Eur. Ďalšie dieťa už nechce, ani by ho nemohla mať, má problémy s kŕčovými žilami, ak by náhodou otehotnela, tak by išla na potrat.

7. Na pojednávani bol vypočutý otec maloletej, ktorý uviedol, že vie, o aké konanie sa jedná, s podaným návrhom súhlasí. O maloleťu sa nestarajú, pretože by to teraz nezvládli, nemajú na to financie, prácu, bývanie. Uviedol, že s maloleťou býva asi tak dvakrát do týždňa, tak pol hodinku, hodinku. O maloleťu prejavuje záujem, ale maloleťá nechce. Chceli by si ju zobrať, ale ešte nie teraz. O dve staršie deti sa vie postarať. Partnerku a jej starostlivosť hodnotí tak, že zvláda to. Pomáha jej. Nevie, čo sa stalo, keď

matka nechala maloletú v nemocnici, vtedy bol vo výkone. Povedala mu to asi až po troch týždňoch, že si ju zobrali starí rodičia, že by to nezvládla. Otec uviedol, že žije v G., v podnájme s matkou mal. detí a s ich deťmi. Nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, ani hnutelnú vec vyššej hodnoty. Jeho príjem je asi 200 Eur mesačne, robí brigády. Je problém nájsť si prácu kvôli covidu. Chodí všelikade na brigády, opravovať autá, maľovať, upratovať. Niekedy zarobí 100 Eur, 300 Eur. Mal by nastúpiť do výkonu niekedy po sviatkoch. Má základné vzdelanie. Má vyživovacie povinnosti k 4 deťom. Y. D., G., Y. Z. H.. T. je jeho dcéra, ale bola adoptovaná, tam nemá určenú vyživovaciu povinnosť. I. Y. žije s ním v domácnosti. Y. s neuvedeným menom nie je jeho dieťa, ale keďže je stále ženatý, tak je napísaný na neho. Uviedol, že by bol schopný platiť výživné 50 Eur. Otec uviedol, že má nasledovné výdavky: nájomné 300 Eur, 200 Eur výživné na deti.

8. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa majú podľa zákona o rodine rodičia. Osobná starostlivosť rodiča predchádza starostlivosť iných osôb, táto má vždy len suplujúci charakter. Maloleté dieťa sa nachádza v domácnosti starých rodičov. Navrhovatelia sa aktuálne starajú o mal. dieťa, čo bolo zistené šetrením. Prvotná úloha zabezpečovania starostlivosti patrí rodičom, avšak prihliada na okolnosť, kedy je zrejme, že základnú osobnú starostlivosť zabezpečujú starí rodičia a bude rešpektovať rozhodnutie súdu o nariadení náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Súhlasí s navrhovanou výškou výživného v prípade otca 50 Eur a u matky pravdepodobne minimálne výživné, keďže jej príjem pozostáva iba z prídavkov na dve deti a rodičovského príspevku.

9. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta zo dňa 11.09.2020 a 23.10.2020 vyplýva, že úrad vykonal šetrenia v domácnosti navrhovateľov dňa 27.08.2020 a 22.10.2020. Bolo zistené, že v domácnosti navrhovateľov bývajú navrhovatelia so svojimi maloletými synmi Z. Y. a G. Y., plnoletými synmi Š. Y. Z. N. Y.. Na uvedenej adrese bývajú tiež mal. deti Y.: D., G., Y. Z. H., ktoré majú manželia Y.í zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Od 20.01.2020 býva v spoločnej domácnosti s navrhovateľmi aj mal. W. R.. Rodina obýva prenajatý 3-izbový rodinný dom s kuchyňou a príslušenstvom. Mesačné nájomné a úhrada za plnenia spojené s užívaním nehnuteľnosti boli s prenajímateľom zmluvne dohodnuté vo výške 250,00Eur/mes.. V dome je zavedená elektrina, voda. Vykurovanie domácnosti je zabezpečované ústredným kúrením. Dom je štandardne zariadený. Hygiena a čistota priestorov bola v čase šetrenia na vyhovujúcej úrovni. Dvor rodinného domu je oplotený, na úrovni priemerného štandardu, bez ohrozujúcich vplyvov. Maloletá počas šetrenia pôsobila spokojne, zdravo, zvedavo sledovala dianie okolo seba. Navrhovateľka, pani Y. potvrdila, že mal. W. je naďalej v starostlivosti pediatričky, MUDr. Vargovej. V rodine navrhovateľov má maloletá svoju detskú postieľku umiestnenú v spálni navrhovateľov. Má zabezpečený dostatok oblečenia primeranej veľkosti s ohľadom na počasie. Dieťa má zabezpečenú pravidelnú hygienu. V domácnosti bol dostatok potravín. Navrhovatelia sa ďalej vyjadrili, že maloleté dieťa má pravidelný osobný kontakt s oboma rodičmi, nakoľko ju rodičia v domácnosti navrhovateľov navštevujú. Bolo vykonané šetrenie v domácnosti rodičov maloletého dieťaťa na adrese G., N. XXXX, a to dňa 27.08.2020 a dňa 22.10.2020, kde matka maloletej spolu so svojím partnerom obývajú prízemnú časť prenajatého rodinného domu. Bola zastihnutá matka mal. dieťaťa spolu s dvoma mal. deťmi, I. Y. Z. N. Y. R.. Mesačné nájomné a úhrada za plnenia spojené s užívaním činí 300 Eur a zahŕňa v sebe aj všetky energie. Bytová jednotka, ktorú rodina obýva pozostáva z jednej väčšej izby, kuchyne a kúpeľne so sociálnym zariadením. V dome je zavedená elektrina a voda. Vykurovanie domácnosti je zabezpečované ústredným kúrením. Dom je štandardne zariadený. Hygiena a čistota priestorov bola v čase šetrenia na vyhovujúcej úrovni. Dvor rodinného domu je oplotený, na úrovni priemerného štandardu, bez ohrozujúcich vplyvov. Počas šetrenia v domácnosti dňa 27.08.2020 bola matka motivovaná k úprave domáceho prostredia v zmysle zabezpečenia potrebného lôžka aj pre maloleté deti a doplnenie hygienických potrieb. Šetrením dňa 22.10.2020 bolo zistené, že v spoločnej izbe pribudlo rozťahovacie lôžko, ktoré slúži na prespávanie maloletých detí a tiež boli doplnené hygienické potreby pre všetkých členov domácnosti - sprchovací gél, mydlo, zubné kefky. Hygiena a čistota domáceho prostredia bola na dobrej úrovni, matka mala navarený obed. Otec mal. dieťaťa je ženatý s I. Y. a má ukončené základné vzdelanie. Napriek tomu, že pán Y. dlhodobo nežije s manželkou I. Y., jeho manželstvo nie je rozvedené. Dňa 06.04.2020 sa vrátil z výkonu trestu odňatia slobody. Od augusta 2020 bol na základe dohody o vykonaní práce zamestnaný u zamestnávateľa C.. H. v oblasti stavebných brigádnických prác s miestom výkonu práce v obci G. a meste K.. Otec maloletého dieťaťa bol v čase šetrenia u navrhovateľov prítomný v domácnosti rodičov, venoval sa oprave osobného motorového vozidla. Vyjadril sa, že aktuálne je nezamestnaný bez evidencie na príslušnom úrade práce. Navrhovatelia majú na vyššie uvedenej adrese vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloleté dieťa, avšak tie majú aj rodičia maloletej na adrese ich aktuálneho pobytu G.,

N. XXXX. Nemožno nespomenúť aj skutočnosť, že navrhovatelia aktuálne zabezpečujú starostlivosť dvom biologickým mal. deťom a štyrom maloletým deťom, ktoré majú zverené v náhradnej osobnej starostlivosti.

10. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľov, rodičov maloletého dieťaťa, kolízneho opatrovníka, prečítaním sa oboznámil s podstatným obsahom spisu a s obsahom pripojených spisov tunajšieho súdu sp.zn. 16P/210/2013 a sp.zn. 16P/158/2015 a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

11. Maloleté dieťa pochádza z nemanželského vzťahu rodičov. Otcovstvo k maloletému dieťaťu bolo určené pred matričným úradom v priebehu tohto konania. O úprave rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu nebolo doposiaľ rozhodované.

12. Maloletá žije od narodenia v domácnosti navrhovateľov, kde s nimi žijú aj ich maloleté deti Z. Y., T. XX.XX.XXXX a G. Y., T. XX.XX.XXXX a plnoleté deti Š. Y. Z. N. Y., ako aj ďalšie štyri maloleté deti, ktoré im boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Navrhovatelia sú od 24.04.1990 manželmi a sú starými rodičmi maloletej z otcovej strany. Navrhovateľom boli rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 16P/210/2013-55 zo dňa 12.05.2014, právoplatným dňa 23.05.2014 zverené maloleté deti Y. Y., T. XX.XX.XXXX, D. Y., T. XX.XX.XXXX Z. G. Y., T. XX.XX.XXXX do ich náhradnej osobnej starostlivosti ako ich starých rodičov. Zároveň rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 16P/158/2015-116 zo dňa 28.06.2017, právoplatným dňa 04.08.2017 bola maloletá H. Y., T. XX.XX.XXXX zverená do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov ako starých rodičov maloletej. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 04.12.2020 o výkone náhradnej osobnej starostlivosti nad maloletými deťmi Y. vyplýva, že všetky maloleté deti, ktoré boli zverené navrhovateľom do ich náhradnej osobnej starostlivosti sú na navrhovateľov naviazané a náhradná osobná starostlivosť je vykonávaná v záujme maloletých detí. Navrhovateľka poberá prídavky na deti, a to na 5 detí s tým, že v roku 2020 to bolo celkovo vo výške 124,75,-Eur mesačne. Navrhovateľka poberá opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti, a to na mal. G. Y., I. D. Y., I. Y. Y. s tým, že od júla 2020 je to celkovo vo výške 348,60,-Eur mesačne. Navrhovateľ poberá opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti na mal. H. Y. vo výške 116,80,-Eur mesačne. Navrhovateľ je od 05.09.2018 vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, pracovisko Šaľa. Navrhovateľ poberá invalidný dôchodok vo výške 30,-Eur mesačne. Z potvrdenia Mesta Šaľa zo dňa 10.08.2020 vyplýva, že navrhovateľka nemá záznam v evidencii priestupkov a navrhovateľ má záznam v registri priestupkov, naposledy v roku 2018 s tým, že priestupky navrhovateľa boli riešené napomenutím. Z odpisu z registra trestov navrhovateľov vyplýva, že navrhovateľka nemá záznam v registri trestov a na navrhovateľa sa hľadá akoby nebol odsúdený. Z lekárskej správy MUDr. Ivana Jaroša zo dňa 22.10.2020 a MUDr. Nory Švecovej zo dňa 11.11.2020 vyplýva, že obaja navrhovatelia sú fyzicky a psychicky spôsobilí vychovávať deti. Z lekárskej správy všeobecného lekára pre deti MUDr. Henriety Vargovej zo dňa 23.10.2020 vyplýva, že zdravotný stav maloletej je dobrý, o maloletú sa stará stará matka, ktorá s maloletou pravidelne chodí na poradne, maloletá je očkovaná a starostlivosť o maloletú je dobrá.

13. Rodičia maloletého dieťaťa žijú spolu s mal. I. Y., T. XX.XX.XXXX Z. I. Y. N. R., T. XX.XX.XXXX v prenajatom rodinnom dome v G.. Matka maloletej poberá prídavky na dve maloleté deti, a to malol. I. Y. Z. Y. N. R.. Matka poberá rodičovský príspevok s tým, že od 01.01.2020 jej bola vyplácaná suma 270,-Eur mesačne. Matka nepoberá žiadnu inú štátnu sociálnu dávku a ani dávku v hmotnej núdzi. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava zo dňa 27.07.2020 vyplýva, že matka nie je a ani nikdy nebola vedená ako uchádzačka o zamestnanie. Z lustrácie v sociálnej poisťovni vyplýva, že otec bol v roku 2020 zamestnaný od 29.01.2020 do 23.03.2020 v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Hrnčiarovciach nad Parnou, kde vykonával výkon trestu odňatia slobody a od 01.07.2020 do 07.07.2020 bol zamestnaný v spoločnosti J. K., G..M..B., Š., kde dosiahol vymeriavací základ 33,40,-Eur. Otec má vyživovaciu povinnosť k mal. D. Y., G. Y., Y. Y. Z. H. Y. vo výške 50,-Eur mesačne, ktorá mu bola určená rozsudkami tunajšieho súdu č.k. 16P/210/2013-55 zo dňa 12.05.2014 a č.k. 16P/158/2015-116 zo dňa 28.06.2017. Otec má určenú minimálnu vyživovaciu povinnosť k malol. T. Y., ktorá mu bola určená rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 12P/29/2019-193 zo dňa 17.10.2019. Otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému I. Y., T. XX.XX.XXXX, s ktorým žije v spoločnej domácnosti. Podľa lustrácie v registri obyvateľov má otec ďalšie dieťa U. N. Y., T. XX.XX.XXXX, ktorý bol rozhodnutím tunajšieho súdu zo dňa 10.02.2021 zverený do predosvojiteľskej starostlivosti.

14. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len Zákon o rodine) náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

15. Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

16. Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

17. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

18. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

19. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

20. Podľa § 45 ods. 3 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

21. Podľa § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

22. Podľa § 45 ods. 5 Zákona o rodine na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

23. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto

zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

24. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

25. Podľa § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

26. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

27. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

28. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Osobitným zákonom v danom prípade je zákon č. 601/2003 Z. z. (§ 2 písm. c/) o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

29. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

30. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

31. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

32. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

33. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že sú dôvody na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, ktorí sú starými rodičmi maloletej zo strany otca. Navrhovatelia sa o maloleté dieťa fakticky starajú od jeho narodenia, keďže si ho zobrali rovno z pôrodnice a o maloletú sa tak starajú od 20.01.2020. To, že maloletá sa nachádza v starostlivosti navrhovateľov bolo v konaní preukázané nielen výpoveďami účastníkov konania, ale aj šetrením vykonaným zo strany kolízneho opatrovníka. Takisto šetrením zo strany kolízneho opatrovníka bolo preukázané, že rodičia maloletej nežijú v spoločnej domácnosti s navrhovateľmi. Ako vyplýva z výpovedí účastníkov konania, rodičia sa o maloletú nestarajú a ani nemajú záujem sa o maloleté dieťa starať.

Obaja rodičia maloletej sa vyjadrili, že toho času, keďže majú ďalšie dve maloleté deti si nevedia predstaviť, že by prevzali starostlivosť aj o maloletú, ktorá k nim nemá vytvorený vzťah. Z výpovede účastníkov konania mal súd za preukázané, že matka nemala záujem o maloletú od jej narodenia a na jej vzťahu k maloletej sa doposiaľ nič nezmenilo. Uvedené potvrdili aj ostatní účastníci konania. Takisto otec uvádzal, že si nevie predstaviť starostlivosť o ďalšie dieťa s tým, že uvádzal, že by mal v krátkej dobe nastúpiť výkon trestu odňatia slobody. V danom prípade súd posudzoval najlepší záujem maloletého dieťaťa, pričom na základe vykonaného dokazovania dospel k tomu, že v čase rozhodovania súdu bolo najlepším záujmom maloletého dieťaťa zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, keďže maloletá sa fakticky nachádza v starostlivosti navrhovateľov od svojho narodenia, maloletá má k nim vytvorený blízky citový vzťah. Zároveň rodičia nikdy nezabezpečovali starostlivosť o maloletú a túto ani nemajú záujem zabezpečiť. Vzhľadom k uvedenému má súd za to, že v najlepšom záujme zdravého fyzického ako aj psychického vývinu maloletého dieťaťa, je zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov. Zároveň súd poukazuje na to, že v starostlivosti navrhovateľov neboli zistené žiadne nedostatky, navrhovatelia sa dlhodobo starajú o štyri vnúčatá, ktoré im takisto boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, pričom takisto neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti navrhovateľov o tieto vnúčatá. Zároveň súd mal štetrením zo strany kolízneho opatrovníka za preukázané, že maloletá má u navrhovateľov zabezpečené všetko, čo potrebuje pre svoj zdravý vývin a v rámci šetrenia pomerov na strane navrhovateľov, ako ani na strane maloletého dieťaťa neboli zistené nijaké nedostatky poskytovanej starostlivosti v súvislosti s čím súd poukazuje na štetrenia vykonávané kolíznym opatrovníkom, výpovede účastníkov konania ako aj správu MUDr. Henriety Vargovej. Vykonaným dokazovaním zároveň neboli zistené ani žiadne iné prekážky, pre ktoré by maloleté dieťa nemohlo byť zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov. Pri rozhodovaní súd zohľadnil najlepší záujem maloletého dieťaťa. Súd v súvislosti s uvedeným poukazuje na ustanovenie čl. 5 Základných zásad Zákona o rodine ako aj článok 3 Dohovoru o právach dieťaťa (záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi). Súd preto s poukazom na uvedené skutočnosti rozhodol tak, že zveril maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľov, ktorí majú vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloleté dieťa a spĺňajú podmienky, ktoré vyžaduje zákon pre zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti.

34. Keďže vyživovacia povinnosť rodičov zverením maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti nezaniká, súd určil, ako majú rodičia maloletého dieťaťa prispievať na jeho výživu. Pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti otca súd vychádzal z toho, že otec má základné vzdelanie, privyrába sa brigádnickými prácami. Sám otec uviedol, že je schopný prispievať na výživu maloletej sumou 50,-Eur mesačne. Zároveň súd prihliadol na to, že otec má ďalších 6 vyživovacích povinností k maloletej D. Y., G. Y., Y. Y., H. Y., T. Y. Z. I. Y.. Vzhľadom k uvedenému súd uložil otcovi maloletej povinnosť prispievať na jej výživu sumou 50,- Eur mesačne.

35. Súd ďalej určil, ako má matka maloletého dieťaťa prispievať na jeho výživu, pričom pri určení výšky výživného vychádzal z ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine a z majetkových, sociálnych a zárobkových pomerov matky, pričom zistil, že matka má vyživovaciu povinnosť k ďalším dvom maloletým deťom, a to k mal. I. Y., Z. I. Y. N. R., pričom jediným príjmom matky je rodičovský príspevok a prídavky na dve maloleté deti. Vzhľadom k uvedenému, s prihliadnutím na to, že matka sa osobne stará o maloleté deti vo veku dva roky a necelé tri roky a teda objektívne nemá momentálne možnosť dosahovať vyšší príjem, súd uložil matke maloletého dieťaťa povinnosť prispievať na jeho výživu mesačne vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, podľa osobitného zákona platného v čase splatnosti bežného výživného, kde výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred.

36. Súd obom rodičom v súlade s ust. § 45 ods.8 Zákona o rodine uložil, aby výživné poukazovali na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky.

37. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie pre navrhovateľa, matku maloletého dieťaťa a kolízneho opatrovníka, nakoľko sa tohto svojho práva účinne v súlade s ustanovením § 368 Civilného sporového poriadku pred súdom vzdali.

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie pre navrhovateľku a otca maloletého dieťaťa v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 355 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 355 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).

Návrh na vykonanie exekúcie sa podáva na príslušný súd podľa (zák. č. 233/1995 Z.z.) elektronicky do elektronickej schránky súdu alebo ak oprávnený alebo jeho zástupca nemá aktivovanú elektronicкую schránku, alebo mu v možnosti podať návrh elektronickými prostriedkami bránia iné dôvody, možno podať návrh na vykonanie exekúcie prostredníctvom ktoréhokoľvek exekútora (§ 48 zákona č. 233/1995 Z.z.).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.

Vzhľadom na znenie zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii, a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (znenie účinné od 19.1.2021; ustanovenie § 9 ods. 1) lehota na podanie odvolania v čase od 19.1.2021 do 28.2.2021 neplynie.